

napoka iria arnasten ikasteko berriz

Arnasten ikasteko berriz
Napoka Iria

Bonberenea Ekintzak, 2013

Barne bidaia hunkigarri bat

MIREN NARBAIZAK ETA ANDER MUJIKAK berriz ere arnasten ikasi dute. Birikak aire garbiz bete dituzte beren bigarren lan luzearen bidez, modu natural batean, harrokeriarik edo gehiegizko handinahirik gabe. Aurreko arropak kendu dituzte, biluztu egin dira, eta berriz ere jantzi dira.

Arnasten ikasteko berriz diskoa 2013. urtearen amaieran kaleratu zuten, aurreko lan luzea (*Lebertarazki edifizioak*) Bergarako Zabalotegi aretoan jendaurrean grabatu zutenetik ia hiru urte pasatu direnean. Bi diskoak Napoka Iriarenak dira erabat, Napoka Iriaren doinua bietan argi eta garbi antzematen baita: Mirenen ahots ederra eta bere kantatzeko nahiz gitarra akustikoa jotzeko modua, eta Anderren gitarra elektrikoa, bere pedalak eta gainerako tresnak erabilizko modu berezi eta pertsonala.

Dena den, disko batetik bestera hainbat aldaketa sumatzen ahal dira. Alde batetik, ahotsaren melodiak aurreko diskoan baino interbalo txikiagotan entzuten dira; bestetik, lehen kantuetako puntu jakin batzuetara biltzen zen tentsioa sakabanatuagoa dago; moldaketak oro har atmosferikoagoak dira, eta une iradokitzaileak, eta baita misteriotsuak ere, transmititzen dituzte.

Azken batean, lehen baino gehiago adierazten dute gutxiagorekin, eta diskoko azkenaurreko piezaren izenburuak dioen bezala, erantziz jantzi dira. Giro intimoa, hunkigarria da nagusi Arnasten ikasteko berriz diskoan. Melodia ederrak entzun daitezke, xehetasunez eta ñabardurez ederki jantziak, soberan egon daitezkeen batere apaingarririk gabe.

Diskoa leun hasten da, *Etxeorratz* ("Behetik ikusten zaitugunok etengabe hondoratzen gara zure oinetan") eta *Ibiltzeko gertu* ("Kemenez bete nituen arimaren ubeldurak, ahanzturan galdutako gorputz gogoaren deiak") kantuen bidez. *Izotzetan erre* hirugarren kantuan ("Beldurrez izotzetan daukazu beratzen bihotza min hartzeko beldurrez ibiltzen baitzara") gitarra elektrikoaren atzamarkada batek sosegua apur bat puskatzen du, eta hortik aurrera beste hainbat sentipen eta sentsazio transmititzen hasiko zaizkigu kantuak, beste zenbait ñabarduraren eta ukituraren bidez.

Nik ere kantuko ("Urrutitik begiratzeko beharrak zabaldu dizkit begiak, nigana biltzeko beharraz berreskuratu bizi nahia") giro bereziak harrapatu egin gaitu, eta *Disonantziak* kantuko ("Koloreztatuko nuke nik nahi ditudan margoez behin gau batez amestutakoa") bateriaren erritmoak eta amaierako gitarra elektrikoaren marrazkiek beste norabait eramaten gaituzte.

Kontra kantuan ("Ez zaitzala ez, izuak kontrola, amarru hontatik aterako zara") gitarra elektrikoa eta ahotsa indartu egiten dira eta ozenago entzuten dira, eta *Erantziz jantzi* kantuan ("Badakit, harremanen laberintoan galduta gabiltz, erabakiz, zeinengana hurbildu edo urruti ibili") elkarrizketa bat antzeman dugu, zarata nahiz hotsen eta arpegio akustikoaren artean, eta Mirenen ahotsak etsipen edo ernegazio puntu bat adierazten du.

Azkenik, *Distantziatik kantuak* ("Baso bihotzean ortozik nabil, errakastoetan oin biak bustirik, ugetuta azala arnastu ezinik urruntzera noa... has nadin hutsetik") diskoari amaiera bikaina ematen dio, tronpetaren eta harmoniumaren soinuaz baliatuta.

Grabazioa, ekoizpena, aurkezpena eta diseinu lanak ganoraz eginak daude, ederki. Diskoa erraz entzuten da, berehala, ordu erdi pasatxo besterik ez baitu irauten. Mirenek gitarra akustikoa jo eta kantatzeaz gain, argazkiak egin ditu; eta Anderrek gitarra elektrikoa, lap steel-a, fagota jo ditu, eta koroak egiteaz gainera, diseinu lanez ere arduratu da. Diskoan parte hartu duten gainerakoak hauek dira: Felix Buff (perkusioa), Iban Urizar (tronpeta eta harmoniuma), Ibai Gogortza (gitarra, kontrabaxua eta ekoizpena), Iñigo Irazoki (grabazioa eta nahasketak), Jonan Ordorika (masterizazioa) eta Josu Torrealday (argazkiak).

Mirenek eta Anderrek duela zortzi urte sortu zuten Napoka Iria. Tarte horretan bizi izandako esperientzien eta gertaeren ispilua da lan berria. Bihotza ukitu digun barne bidaia bat osatu dute. Kantu bakoitzak eremu, edo hobe esanda, giro batera eramaten gaitu, eta gogoetan hasi gara, oroitzen, edo besterik gabe, sentitzen. ■

Joxi Ubeda

